

# Ameriška vojska pridrvela v Versailles

## RDEČA VOJSKA UDARILA PROTI NEM. ŠLEZIJI

Ruske sile so prodrle  
31 milj zapadno od Visle;  
linija med Krakovom in  
Varšavo pred zlomom

LONDON, 18. avgusta. — Premijer Stalin je v nocjo objavljenem dnevnem povelju naznanil, da so čete Rdeče vojske na 75 milj dolgi fronti udarile 31 milj zapadno od reke Visle in da pretijo zlomiti nacistično linijo med Varšavo in Krakovom, ki straži dohode proti nemški Šleziji.

Prva ukrajinska armada generala Ivana Koneva je včeraj zavzela trdnjavo mesto Sandomierz na zapadni obali Visle 110 milj južno od oblegane Varšave.

Kot razvidno iz poročila, ki je bilo prej objavljeno, se Rusi nahajajo 35 milj od Krakova in 75 milj od meje nemške Šlezije.

Nemci požigajo vasi v  
Vzhodni Prusiji

Medtem ko Rdeča vojska v južni Poljski drvi proti nemški Šleziji, poročajo sovjetski letalci, da so Nemci na drugem koncu fronte, v Vzhodni Prusiji, začeli požigati svoje lastne vasi ob meji.

Kot razvidno iz zadnjih poročil, se sovjetske čete očividno borijo že na ozemlju Vzhodne Prusije.

Tri nemške divizije obkoljene

Dnevni ruski komunikacije javlja, da so severno od Sandomierza obkoljene in zajete v pasti tri nemške divizije, broječe od 30 do 45 tisoč mož. Rusi so na omenjenem sektorju včeraj zavzeli 21 vasi.

Cistilne operacije proti zaje-  
tim nemškim divizijam so se že  
začele.

Rusi 11 milj od Varšave

Medtem ko Rdeča vojska pri-  
stiča proti Varšavi od severa in  
juga v veliki obkoljevalni ope-  
raciji, se na vzhodni strani polj-  
ske prestolice, kjer so v akciji  
čete armade gen. Rokosovskega,  
Rusi včeraj odbili ljube nem-  
ške napade in na več sektorjih  
vpriporili protinapade.

Rusi se glasom zadnjih poro-  
čil nahajajo 11 milj zapadno od  
Varšave, medtem ko se v me-  
stu samem nadaljujejo ljubi u-  
lični boji med Nemci in poljski-  
mi gerilci.

### NEMŠKI "KOLONISTI" IZ VZHODA

Nemški takozvani kolonisti,  
ki so bili šli iskati svojo srečo na  
vzhod in so bili pregnani od  
ruskih armad, dobivajo zdaj v  
Nemčiji nemško državljanstvo.  
V enem samem mestu v Vzhod-  
ni Prusiji jih je dobilo v enem  
samem dnevu nič manj kot 4000  
svoje dokumente.

Nemci se najbrže boje, da bi  
Rusi zasedli del vzhodnih po-  
krajnih Nemčije, in skušajo na  
ta način zaščititi te svoje "ko-  
loniste."

## Kratke vesti

### ZAVEZNIKI V SGOGLASJU GLEDE OKUPACIJE

Predsednik Roosevelt je danes  
na prvi konferenci s časnikarji,  
odkar se je vrnil s 35-dnevnega  
potovanja na Pacifiku, izjavil,  
da med zavezniki silami obstoji  
splošen sporazum za okupa-  
cijo Nemčije in Japonske, ne  
glede na to, kdaj ali kako se  
bosta sovražni sili podali. Dal  
je razumeti, da Nemčija bo oku-  
pirana od Amerike, Rusije in  
Anglije, docim bosta Japonsko  
okupirali kitajske in ameriške  
sile.

### POLJAKI V VARSAVI DOBILI POMOČ IZ ZRAKA

RIM, 18. avg. — Danes je bi-  
lo tu odkrito, da zavezniki  
bombniki iz Italije donesajo po-  
moč v obliki municije, orožja in  
drugih potrebščin za poljske ge-  
rilce, ki se v oblegani Varšavi  
borijo proti Nemcem pod po-  
veljstvom gen. Bora.

### TRDNJAVA ST. MALO JE KONČNO PADLA

LONDON, 18. avg. — Trdnja-  
va St. Malo v Bretoniji, ki je  
bila skozi 11 dni oblegana od  
Amerikancev, se je danes kon-  
čno podala, ker je nemški po-  
sadki zmanjkalo hrane. Člani  
nemške posadke so dali Ameri-  
kancem ponovno razumeti, da  
vedo, da je njih položaj brez-  
upen in da bi kapitulirali, ampak  
da jim njih poveljnik, "blazni"  
polkovnik Andreas von Aulock  
tega ne dovoli.

### POLJSKA RADIO ODDAJA SE CULA V LONDONU

NEW YORK, 18. avg. — Radio  
urad za vojne informacije je  
rekordiral radio oddajo iz  
Londona, ki pravi, da se je tam  
prvič, odkar so Nemci okupirali  
Varšavo, čulo radijsko poročilo,  
ki so ga "oddajali Poljaki v  
Varšavi." Iz tega se sklepa, da  
je poljska podtalna vojska v  
Varšavi še vedno v oblasti gotovih  
delov mesta.

### FRANCOŠKI KVIZLINGI ZBEŽALI IZ VICHYJA

LONDON, 18. avg. — Neki  
korespondent z britsko armado  
v Franciji poroča, da so mar-  
šal Petain, Pierre Laval in drugi  
ministri francoske kvizlingske  
vlade zbežali iz Vichyja v Metz  
blizu nemške meje.

### GOVERNERJEV SIN UBIT NA PACIFIKU

BOSTON, 18. avg. — V akciji  
je bil ubit marinski saržent  
Peter B. Saltonstall, 23-letni sin  
governerja Levetteta Saltenstalla,  
ki je študiral na Harvard  
univerzi, predno je odšel k voja-  
kom.

### DIVJE VESELJE MED OSVOBJENIMI FRANCOZI

CHARTRES, 18. avg. — Pre-  
bivalci tega osvobojenega franco-  
skega mesta so danes dajali  
duška svojemu veselju nad osvo-  
bojenjem izpod 4-letne sužnosti  
pod nemško okupacijo z velikani-  
skimi manifestacijami. Obenem  
so prebivalci nastopili proti ko-  
laboracionistom z naciji, katere  
so javno pretepali, medtem ko  
so 30 ženskam obrli glave.

Kupujte vojne bonde in vojno-var-  
valne znamke, da bo čimprej poraženo  
osišče in vse, kar ono predstavlja!

## Kaj se je zgodilo z nemško vojno mornarico?

LONDON. (O.N.A.) — Do-  
bro informirani nevtralni viri  
trde, da je vrhovni poveljnik  
nemške mornarice, admiral  
Doemitz, izdal ukaz, da morajo  
vse nemške bojne ladje, nastaj-  
njene v francoskih lukah od  
Bresta pa do Biarritz-a, odpluti  
iz pristanišč čim se zavezniki  
čete približajo njihovim bazam,  
ter se zateči v španska pristaniš-  
ča ali pa začeti boj z zavezni-  
niki in se boriti do zadnjega, to  
je, dokler se ne potope.

Mornariški izvedenci sodijo,  
da se bodo morale te nemške  
pomorske sile, ki so že danes  
jako oslABLJENE in v nevarnem  
položaju, umakniti v trenutku,  
ko dosežejo zavezniki sile kra-  
je Saumur in Tours v Franciji,  
ker bo s tem pretirana še  
zadnja direktna zveza z zaled-  
jem v Nemčiji in severni Fran-  
ciji.

### Samo manjše ladje

Zavezniki pomorski izvedenci  
nečejo povedati, kolike so te  
nemške pomorske sile. Splošno  
sodijo poznalci razmer, da  
velikih pomorskih enot ni v teh  
pristaniščih. Pač pa se nahaja-  
jo številne manjše ladje, od mo-  
tornih torpednih čolnov pa do  
najmodernejših torpednih ru-  
silcev, najbrže še vedno v ba-  
zah ležečih v Biskajskem za-  
livu.

Nobenega dvoma ne more bi-  
ti o tem, da so zavezniki že  
ukrenili vse potrebno, da pre-  
střežijo nemške ladje še predno  
dosežejo omenjena španska pri-  
stanišča kot: San Sebastian,  
Santander, Bilbao ali Gijon.

### Načrt za interniranje

Obenem pa sta ameriška in  
britanska vlada tudi že poskrbe-  
li za to, da bodo nemški pomor-  
ščaki in njihove ladje zares in-  
ternirani, ako bi jim uspelo uiti  
v Španijo. Zavezniki nikakor no-  
čejo, da bi se ponovilo, kar se je  
zgodilo z moštvo nemške ladj-  
e Graf Spee, ki je po potopitvi  
svoje ladje imelo možnost,  
da se vkreca na druge nemške  
bojne ladje.

Mogoče je tudi, da bodo ne-  
katere nemške ladje poskusile  
pobegniti v argentinske in ja-  
panske luke. V vsakem slučaju  
pa bo osvoboditev Biskajskega  
zaliva pomenila konec bitke na  
Atlantiku. Nemška pomorska  
grožnja bo s tem dejansko od-  
pravljena, prav kot je bila nem-  
ška Luftwaffe po zavzetju Si-  
ciliije v Sredozemskem morju  
izločena kot grožnja za zavezni-  
ške plovbo. Nemške podmornice  
bodo še mogle prežati tu in tam  
na zavezniki ladjeh, toda de-  
jansko bo vendar pomorsko po-  
glavje druge nemške svetovne  
vojne s tem zaključeno.

### SVARILNO ZNAMENJE

Na cesti na St. Clair Ave. in  
Addison Rd. je pobarvan velik  
križ. Mimoidočni pešci in avto-  
mobilisti ga vidijo, a mnogi ne  
vedo zakaj ga je mesto dalo na  
dotično mesto. To znamenje  
namreč služi v svarilo vsem, ki  
prekoračijo cesto na omenjenem  
prostoru, kajti križišče je ne-  
varno in je bilo že nekaj oseb  
na njem ubitih.

## DEDICI SAMICE ZADELI "TERNO"

Ko je preteklega marca  
v Clevelandu umrla Sara H.  
Slagar, stara 74 let, ki je  
bila vse življenje samica, so  
njeni sorodniki pričakovali,  
da nekaj po njej podeduje-  
jo, ker ženska ni bila revna.  
Domnevali so, da bo  
njena zapuščina znašala ka-  
kih \$10,000. Včeraj pa je  
na probatnem sodišču pri-  
šlo na dan, da je zapustila  
premoženje v vrednosti \$175-  
000, katerega je v enakih  
delcih zapustila 12 sorod-  
nikom.

Kako je ženska prišla do  
tako velikega bogastva, je  
skrivnost, kajti kolikor je  
znano, ni sploh nikdar de-  
lala. Njen odvetnik je mne-  
nja, da je bila ženska zelo  
spretna v investicijah in da  
je na ta način zabogatala.

## Iz Jugoslavije

### Dr. Zupancič o novi enotnosti

Poročevalec partizanskega čas-  
opisa "Slovenski poročevalec",  
se je nedavno na osvobojenem  
teritoriju Jugoslavije pogovar-  
jal z dr. Niko Zupancičem, biv-  
šim ministrom in univerzitet-  
nim profesorjem ter je iz tega  
pogovora objavil sledeče vtise o  
sedanjih razmerah:

"Slovenski kmet" je dejal Zup-  
pančič, "čuti razvijanje svojih  
sil in nove demokratske oblasti,  
ki na njem sloni. Pred 1941 je  
bila jugoslovanska ideja ne-  
vzdržljiva. Nova Jugoslavija je  
okrepila osvobodilni boj in danes  
v tem boju ni političarjev,  
ki bi svojo delavnost usmerjali  
proti drugim ali izkoriščali e-  
nega v drugega korist.

"Nova jugoslovanska eno-  
tost se poraja. On, ki ljubi svo-  
jo domovino in svobodo, mora  
pristopiti v vrste Titove Na-  
rodne Osvobodilne Vojske. O-  
svobodilna fronta nas je spre-  
menila v narod herojev. Lažje  
bo sedaj Jugoslovanom braniti  
svoje interese pred zavezniki,  
kot v prejšnji vojni."

"Naši interesi so identični, bo-  
rimo se za isto stvar. Zato tu-  
di največji zavezniki državni-  
s topilno govorijo o našem pri-  
spevku k tej skupni borbi. Mi  
smo zaslužili pomoč zaveznikov  
in oni nam jo dajejo."

Pavelčev službeni časopis  
"Hrvatski Narod" pravi v svoji  
številki od 30. julija:

"Kot nas obvešča članek v  
"Das Reich-u", mnogi četniki  
zamenjavajo Karadjordjevega  
orla z rdečo zvezdo. Zadnji tak  
slučaj se je pripetil, ko je Mi-  
haljevičev četniški vodja, major  
Radoslav Gjurjić, prestopil v Ti-  
tove vrste z četo od tisoč mož.  
Za nagrado je bil major Gjurjić  
imenovan za zastopnika Koče  
Popovića, šefa partizanskega  
štaba za Srbijo."

## Naši fantje-vojaki

T/Sgt. Albert Klinek, sin Mr.  
in Mrs. Joseph Klinek, 1133 E.  
168 St., je prišel na dopust iz

## F. D. R. priporoča enoletno vežbo za mladino

WASHINGTON, 18. avg. —  
Predsednik Roosevelt je danes  
priporočal, da ljudstvo razmiš-  
lja o načrtu, glasom katerega bi  
ameriški fantje med 17. in 23. le-  
tom po vojni služili svoji vladi  
za dobo enega leta. Taka enolet-  
na vežba bi bila delno vojaška  
in delno civilna, je izjavil pred-  
sednik, in bi bila koristna s sta-  
lišča zdravja in discipline.

Predsednik je opozoril, da se  
je od časa, odkar je Amerika sto-  
pila v vojno, zgradilo velikanske  
naprave, kjer se bo mladim fan-  
tom lahko nudila taka vežba, in  
da bi bilo škoda, ako bi vse te  
naprave šle v nič.

Medtem ko je v vojaških ta-  
boriščih, ki jih imamo danes v  
Zed. državah, prostora za pet mi-  
lijonov mož, je predsednik izra-  
zil mnenje, da bi povojni vežbal-  
ni program nikoli ne znašel več  
kot milijon mladih ljudi v dobi  
enega leta.

## Leon Blum umrl na Poljskem?

MOSKVA. (O.N.A.) — Zna-  
ni sovjetski pisatelj Konstantin  
Simonov, ki se je ravnokar vr-  
nil iz Lublina, poroča, da je biv-  
ši francoski ministrijski pred-  
sednik Leon Blum umrl leta  
1943 v nekem koncentracijskem  
taborišču blizu tega osvoboje-  
nega poljskega mesta.

Simonov pravi, da je bilo to  
taborišče eno najstrašnejših in  
najgroznejših, kar so jih orga-  
nizirali nacisti.

### Nov grob

#### ANNA ZUPANČIĆ

Kot smo včeraj poročali, je v  
četrtki večer naglo umrla na  
svojem domu Mrs. Anna Zupan-  
čič, rojena Paucek, stara 72 let.  
Stanovala je na 23126 Lakeland  
Blvd., Euclid, O., kjer je s svo-  
jim soprogom do lanskega leta  
vodila restavracijo in gostilno.  
V Ameriko je prišla leta 1905  
iz fare Prečna pri Nem. Me-  
stu ter se je naselila v Indiana-  
polis, Ind. Leta 1925 je pa pri-  
šla z družino v Cleveland. Bila  
je članica društva sv. Vidá št.  
25 KSKJ in društva "Lipa" št.  
129 SNPJ ter Altarnega dru-  
štva fare sv. Kristine. Zapušča  
soproga Franka, dva sinova  
Ferđinanda in Franka, ter tri  
hčere: Stefanijo, poročena Na-  
gel, Caroline, poročena Ban, in  
Anno, poročena Gabal, v sta-  
rem kraju pa zapušča dva bra-  
tra Franka in Janeza Paucek ter  
sestro Mary Paucek. Pogreb se  
bo vršil v ponedeljek ob 8:30  
uri jutraj iz pogrebnega zavo-  
da August F. Svetek, 478 East  
152 St., v cerkev sv. Kristine  
ter nato na Calvary pokopališ-  
če.

Bodi pokojnici lahka ameri-  
ška zemlja, preostalim pa naše  
sozalje!

Italije, za 21 dni. Dovršil je  
srečno 51 misij z enim in istim  
letalom preko Balkana. Prejel  
je v odlikovanje značno medaljo  
in šop petih hrastovih peres. V  
armadi se nahaja od novembra  
1942. Prijatelji ga lahko obiše-  
jo na domu staršev.

## "PRIPRAVLJENI MORAMO BITI NA UMIK IZ FRANCIJE," SE GLASI RADIO IZ BERLINA

### BULETIN

LONDON, sobota, 19. avg. — Berlinski radio je da-  
nes javil izjavo nekoga predstavnika nemškega vojnega  
ministrstva, glasom katere se je isti izrazil, da se morajo  
Nemci pripraviti na umik iz Francije. Kakor poroča ber-  
linski radio, je omenjeni predstavnik vojnega ministrstva  
izjavil:

"V Francijo nam ni mogoče poslati nadaljnjih sve-  
žih sil. Čete v boju so prejele tozadevno svarilo in so do-  
bile ukaz, da se borijo do zadnjega moža. Treba je, da se  
pripravimo na izgubo krajev s slavimi imeni."

Slednji stavek se je očividno nanašal na Pariz, na  
cigar skorajšnjo izgubo se je s tem pripravilo nemško  
javnost.

### BULETIN

VRH. GL. STAN ZAVEZNIŠKE EKSPEDICIJSKE  
SILE, sobota, 19. avg. — Poročila, ki so dospela s fronte,  
javljajo, da so ameriške oklopne sile v petek pridvale  
v zgodovinski Versailles, ki se nahaja samo štiri milje od  
Pariza, obenem pa da so 30 milj severozapadno od tam  
prodrle do reke Sene in s tem zapečatile usodo 7. nem-  
ške armade, ki se je v največjem neredu umaknila do  
reke pod ploho zaveznikiških bomb.

VRH. GL. STAN ZAVEZNIŠKE EKSPEDICIJSKE SILE,  
sobota, 19. avgusta. — Nocoj je  
bilo uradno naznanjeno, da je  
Nemčija vrgla pretežni del svoje  
15. armade, ki je stražila se-  
verno - francosko obalo, odko-  
der se bombardira južno Angli-  
jo z leteličnimi bombami, v boj,  
v nadi, da na ta način v zadnji  
uri prepreči katastrofo na front-  
i v Normandiji, da se je brez-  
upni poizkus končal s porazom  
za Nemce, ki utegne odločiti  
borbo za Francijo.

## Delavske unije v osvobojeni Evropi

LONDON. (O.N.A.) — De-  
lavske unije na osvobojenem  
francoskem ozemlju so poka-  
zale izvanredno življenjsko silo  
in imajo že danes preko 300,000  
članov. Tukajšnji krogi sodijo,  
da bo razvoj v drugih osvobo-  
jenih delelah sličnih, tako da bo  
delovanje in vpliv delavskih  
unij mogočno naraščal vspe-  
redno s prodiranjem zavezni-  
ških vojakov.

V Italiji se delavske unije že  
zdaj silno širijo, kajti njihove  
naloge pri obnovi in rekonstruk-  
ciji osvobojenega ozemlja so ve-  
like, in delavstvo je odločeno so-  
delovati na tem polju.

## USODA MAZUROV PO VOJNI

LONDON. (O.N.A.) — Polj-  
ski pisatelj Anton Roguslavski  
je naslovil časopisu poljske vla-  
de v Londonu, Dziennik Polski,  
pismo, v katerem zahteva, da se  
zagotovi Mazurov v Vzhodni  
Prusiji posebne pogoje. Mazuri  
so poljsko plemo, ki je uspešno  
kljubovalo vsem nemškim po-  
skusom, da jih asimilirajo.

Koguslavski pravi, da ne bi  
bilo pravično, ravnati z Mazuri  
ravno tako kot z Nemci in zahteva,  
da se Poljaki domenijo z  
Rusi, da ostanejo Mazuri zašti-  
teni—in da se jih oddeli od pra-  
vih Nemcev.

### IZREDNA SEJA

V torek, dne 22. avgusta se  
bo ob 7:30 uri zvečer vršila iz-  
redna seja odbora SNPJ farme,  
in sicer v svrhu izvolitve pred-  
sednika. Prosi se vse društvene  
zastopnike, da se seje udeleži-  
jo polnoštevilno.

# UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

## "ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by  
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.

6231 ST. CLAIR AVENUE - HENDERSON 5311-12

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:  
(Po raznašaleu v Cleveland in po pošti izven mesta):

For One Year - (Za celo leto) ..... \$6.50  
For Half Year - (Za pol leta) ..... 3.50  
For 3 Months - (Za 3 mesece) ..... 2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:  
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):

For One Year - (Za celo leto) ..... \$7.50  
For Half Year - (Za pol leta) ..... 4.00  
For 3 Months - (Za 3 mesece) ..... 2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:  
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):

For One Year - (Za celo leto) ..... \$8.00  
For Half Year - (Za pol leta) ..... 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

## Burma cesta ostane važen vojaški objekt



Del Burma ceste na Kitajskem je bil posnet na film po fotografu signalnega oddelka. Še predno je Amerika vstopila v vojno so ameriški inženirji, tako vojaški kot civilni, sodelovali s Kitajci v izboljšanju in izpopolnjevanju posebnega sistema na tej glavni cesti, ki je nujne važnosti za Kitajsko. Potom te ceste je, razven po zraku, edino mogoča komunikacija, ki služi največjemu oddelku te dežele. Cesta je bila tarča napadov od sovražnika iz zraka skoraj neprestano odkar se je pričela kitajsko-japonska vojna.

## V spomin našim prvim odbornikom in delničarjem ob 25 letnici Slovenskega društvenega doma v Euclid, O.— 24. septembra 1944.

Bliža se praznik spominskega dneva, da oživi ponos in slovanska zavest, potrdil bo danes, da narod ne zgineja, ak' prav že poteklo bo dvajset pet let. Skupaj Slovenci in bratje Hrvati in vaše korajžne in vrle žene. Vi tukaj ste skupaj ledino orali, vrtovi so pričla za prične roke, vsak je po svoje si hišo napravil, v nji se je borec nov rod tu rodil. Al' nikdar ta borec nikjer se ni ustrašil, pri delu je ukal in pesmice pel. Danes marsik' teroga prava junaka, kateri so prvi gradili naš dom, gomile porastla je trata zelena, al' vaši spomini živijo še v dom'. Kar vi ste pričeli, se danes spopolnuje, iz mal'ga porastel mogočen bo hram, kjer bodo naši slovanski potomci ob petdeset-letnici skupaj tu zbrani. Danes navdušeni skupaj hitimo iz Euclida vsega, možje in žene, na petindvajset-letnici v roke sezimo: Bog vas ohrani še dolgo žive, vam, ki sinovi od borec očetov, ve hčere potomke slovanskih žena, na ta dan gomile s cvetjem krasite in solza spoznanja na nje naj kane. Vsi tisti, kateri še danes med nami, na prsi naj nagelček vam se pripne, Bog naj vas zdrave med nami ohrani, naj večkrat pozdrav Slovan pojde še. Če bi mogel pokazat vam srce in dušo, ko pišem te verze vam v spomin. V duhu pa gledam že jamice rušno, katere zagrne me v mir in pokoj.

Jas. I. Rotter.

## Urednikova pošta

### Moja pot v Chicago in Joliet

Upam, da bi br. Molek ne bo zameril, ker sem popisal nekoliko njegovo zbirko, ki jo lastuje. On je zelo skromen in nerad razglasa, kaj vse ima. On ima še mnogo drugih reči, ampak si vsega nisem imel časa ogledati.

Br. Paul Berger, hotelir in gostilničar poleg poslopja SN-PJ mi je izročil za muzej zbirko različnih državnih "tokens". To so davčni "novci" raznih oblik in velikosti iz zapadnih in južno-zapadnih držav Amerike. Kot je razvidno iz napisov, države s "tokens" rabijo večinoma denar dobljen na tak način za vzdrževanje javnih šol. Hvala Mr. Berger, pa še kaj naberi za muzej.

Obiskal sem tudi Delavski Center in Mr. Charles Pogorelec, ki je bil v uradu. Obljubil je,

tem času stalno uposlene tri osebe, ki urejujejo stvari. Pred časom so jih imeli uposlenih več.

Glavna atrakcija muzeja je brez dvoma velika in bogata zbirka svetovno znanega pianista Ignace Paderewskega, ki je bil tudi prvi predsednik Poljske republike po prvi svetovni vojni. V muzeju imajo kompletno stanovanjsko opremo Paderewskega, kot jo je imel pokojni ob času smrti. Tam se vidi postelja, na kateri je umrl, piano in razno drugo pohištvo ter njegove osebne stvari, kot žepna ura in druga drobnarija. Tam je tudi lepo izdelan doprni kip Paderewskega in več manjših, kot tudi razne njegove portrete.

V muzeju imajo nad 17.000 knjig, od katerih je okrog 10.000 v cirkulacijski knjižnici, druge so shranjene v posebnih varnostnih shrambah, ki so varne pred ognjem. Med temi sem videl tudi par knjig Louisa Adamica.

Zanimivo je tudi to, da se glavna čitalnica in cirkulacijski oddelk muzeja nahaja v pritličju, v krasnem prostoru na oglišču poslopja, kakoršnega bi v našem slučaju med Slovenci prav gotovo oddali v najem kakšni banki ali vsaj drogeriji ali za salon. Ostali muzej pa se nahaja v drugem in tretjem nadstropju in zavzema približno tri četrtine vsega poslopja.

Materijal zbran v Poljskem muzeju je popolnoma sličen, kot mi zbiramo v našem slovenskem muzeju. V nekaterih rečeh pa nas še nadkriljujejo. Posebnost je, da oni zbirajo celo stare nagrobne spomenike poljskih pionirjev po Ameriki in jih nadomeščajo z novimi. Takih spomenikov že imajo nekaj v svojem muzeju. Dalje zbirajo razne muzikalne skladbe poljskih skladateljev, pesmarice itd.

Ako preneha poslovanje kje kakšno pevsko društvo ali orkester izroče vse note in glasbeni material v arhiv muzeja. In tako se mi zdi, da je prav. Istotako bi morali storiti Slovenci v naših slučajih. Marsikje leži v omarah mrtev pevski material, ker so društva uknila aktivnosti. Kako zaželjivo bi bilo, da se pošlje take stvari v muzej za shranitev.

Članstvo Polish Roman Catholic Unije podpira muzej s stalnim asesmentom po pol centa mesečno od člana, ali 6c na leto od člana. V ostalem je muzej odvisen od prostovoljnih darov od podpornih članov muze-

ja. Po površnem ogledu muzeja, kar naju je vzelo več kot dve uri, sva se odpeljala v "down town" v par trgovin in potem pa domov.

V četrtek 6. julija sem se podal v Joliet z avtobusom. Tokrat sem bil prvič v Jolietu. Bila je prav lepa in prijetna vožnja vseskozi. Tam je speljana lepa nova gladka cesta, večinoma ravna le tu in tam malo valovita, med lepimi vrtovi in polji, ki vodi v Joliet tikoma velike državne jetnišnice. Na postaji pred ječo je izstopilo iz avtobusa mnogo pasažirjev. Bili so to nekam mrki, žalostni obrazi. Da so bili taki, je vplivalo nanje bržkone dejstvo, ker so imeli za visokim zidovjem ječe zaprte svoje sorodnike, katere so šli obiskat. To pa brez dvoma greni srce prizadetim, zato so bili tako zamišljeni in otožni.

V Jolietu sem obiskal glavni urad KSKJ na 351 N. Chicago Str., kjer sem srečal najprvo pomožnega tajnika Mr. Louisa Železnikarja, kateri je razkazal notranjost poslopja. Organizacija ima zares krasen Dom, na katerega je članstvo brez dvoma ponosno. Imajo zelo lepo urejene urade in dvorane za zborovanje gl. odbora. Tam imajo prostorne vaults ali varnostne shrambe za vse listine, ki imajo kakšno važnost, ki so tako varne pred ognjem. Mr. Železnikar je res zelo prijazen mož in gentleman.

Sestal sem se tudi z Mr. Zalarjem, gl. tajnikom KSKJ. Pri njem sem imel že delj časa vloženo prošnjo za gotovo število letnikov Glasila KSKJ. Zato sem se podal v Joliet, da to dobim za naš Slovenski muzej, če je le mogoče in dobil sem. Manjkalo nam je še 14 letnikov, katere smo sedaj dobili in tako imamo v S. N. Muzeju 29 vezanih letnikov Glasila KSKJ od leta 1915 do 1944, vse kompletne.

Za ta veliki dar se iskreno zahvalim v imenu muzeja Mr. Zalarju in vsem gl. odbornikom. Poleg tega sem dobil še nekaj slik Jolietških društev, da imamo zbirko toliko popolnejšo. Po tem opravku sem se še nekoliko pomudil v mestu in nato odpeljal nazaj v Chicago.

Isti dan zvečer sva še z br. Molkom obiskala dom Jakoba in Katke Zupančič, a žal da je br. Zupančič moral delati tisti dan nadčas in je prišel domov šele malo pred deveto uro, ko sva midva že odhajala. Iskrena hvala Mrs. Katki Zupančič za prijazno postrežbo in zanimiv razgovor.

Treba je bilo iti na postajo na La Salle Str., da me vlak odpelje nazaj v slovensko metropolo v Cleveland. Iz Chicago

## Prevelik je



Timothy (Tiny) Baskon, stoji 6 čevljev in 7 inčev in pol, ter se pritožuje, da je samo civilist. Naborna komisija ga je zavrnila za vojaško službo, akoravno se je fant zavzel, da je zgubil na teži — namreč je prišel iz 350 funtov na 212 funtov, in noge si je dal po zdravniku spraviti v red.

## ŠKRAT



Ko so v Parizu prvič predvajali Gluckovo "Armido", se je skladatelj zdel, da je lepa pevka Arnouldova svoje dragejšti bolj poudarjala, nego je bilo njeni pevski vlozi primerno.

"Ali je pevki, ki razpolaga s toliko glasu in umetniškega čuta, sploh potrebno, da bi z občinstvom kokerkala, kakor kakšna plesalka?" jo je vprašal.

"Vaše arije, mojster, zapolnje lahko vsaka pevka," je odgovorila Arnouldova. Nato je pri vzdignila krilo in dejala:

"Povejte mi ali sta v vsem Parizu še dve takšni nogi, kakršni sta moji?"

## O divji ženi nad Čiginjem

Na Tolminkem, tam, kjer se prevesi cesta iz Volč proti Ročinju, čeni lična vasica Čiginj. Prebivalci, so delavni, mirni in nekateri vzorni gospodarji. Z Volčani in Kozarčani so si vedno v dobrih odnosih, v kolikor jih žene ne vežejo v tesnejše sorodniške vezi.

Svoje dni je prebivala v kotlini nad vasjo divja žena. Pravi-li so ji "divja baba". Nekaterim je bila strah in groza, pridnim Čigincem pa zelo naklonjena. Večkrat jim je pomagala z dobrimi nasveti. Če je zakrčala: "Sej v breg, sej v breg!" so jo ubogali, ker so vedeli, da bo deževno leto. Ko so slišali poveljje: "Sej v dolini, sej v dolini!" so vedeli, da jim je pričakovati suhega leta in so sejali po dolini. Vsako leto je bil pridelek obilen.

Kmet Januet je oral na polju. Delo mu pa ni šlo uspešno izpod rok. Venomer mu je pri vpregi nekaj nagajalo. Na končno se mu je še pregel zlomil. Jezen misli pustiti deo. Tedaj zasliši glas:

"Kmet Juanet, vij trto drgabet, vzemi črnega trna pregel, da bo stalo stanabet!"

Ni se ustrašil. Poznal je glas "divje babe". Dobrohotno mu je svetovala, naj vzame močno trto iz trdnega črnega trna, da bo potem vprega stanovitna.

smo odrinili nekaj minut po enajsti uri zvečer in dospeli v Cleveland točno ob napovedani uri.

Moja pot v Chicago in Joliet je bila stoođstotno uspešna. Dobil sem vse stvari za S. N. Muzej, kar sem imel v načrtu in želel dobiti in še več. Da pa sem mogel vse to doseči v tako kratkem času, sta v veliki meri pripomogla Ivan Molek in njegova žena, katerima se iskreno zahvalim v imenu S. N. Muzeja za sodelovanje in vso veliko postrežbo, ki sta mi jo nudila za časa mojega bivanja v Chicagu.

Iskrena hvala tudi vsem drugim, ki ste mi v tem prizadevanju šli na roko, da je vse tako uspešno sešlo se.

Erazem Gorshe, tajnik in kurator Slovenskega narodnega muzeja.

Back the Attack!  
BUY MORE THAN BEFORE

## Army & Navy News

## Killed in Action

A telegram from the War Dept. recently notified Mr. and Mrs. Frank Kapla, of 1064 East 61st St., that their son S/Sgt. Frank Kapla, who was a bombardier with the Air Corps, was killed in action somewhere on Saipan.

Sgt. Kapla entered the service on December 1, 1940, and was serving overseas for one and a half years. He had completed fifty missions over enemy territory. He was a student at St. Vitus and East Tech High School, and was an employee at the Lincoln Electric Co. In addition to his parents, the 28-year-old soldier is survived by his wife, Mrs. L. Kapla, Garfield Avenue, a brother Adolph in England, and a sister Mary, whose husband is also in England.

Killed in action somewhere in France, was Staff Sergeant Joseph Rupina, son of Mr. and Mrs. Joseph Rupina, 985 East 185 Street, and husband of Frieda Rupina of the same address.

S/Sgt. Rupina entered the army three and one half years ago, and has been overseas for three years, stationed in England and Ireland, previous to his assignment in France. A graduate of Collinwood High School, the 26-year-old soldier was an employee of the W. S. Tyler Co. before his call to the service.

In addition to his parents and wife, the young soldier is survived by three brothers, George in the Aleutian Islands, John, who is stationed in Hawaii, and Eddy. George and John are serving with the Seabees. He also leaves a sister, Katherine Stopar, whose husband is stationed somewhere in the Pacific with the Navy.

A telegram from the War Dept. notified Mrs. Mary Bogatay, 995 E. 78th Street, that her son, Pfc. Andrew Bogatay was killed in action somewhere on Saipan on July 9th.

Pfc. Bogatay was a graduate of East High School, and prior to his call to the service on November 29th, 1941, he was employed by the General Electric Co. He had been overseas since March, 1943, and was stationed in Honolulu.

In addition to his mother, Pfc. Bogatay is survived by two brothers, Edward, who is with the Navy in the Atlantic, and Benedict. He is also survived by two sisters, Rose, and Mrs. Betty Jartz.

On August 9th, Mr. and Mrs. Mike Razborssek, 13610 Chataqua Avenue received word from the Navy Department that their son Frank Mike Razborssek is officially listed as dead, as of July 19, 1943. Frank was a member on a U. S. ship that was torpedoed and sunk on July 18, 1943. He was previously reported missing in action since that date.

The young sailor was 22 years of age, and was a graduate of St. Francis and East Tech High School. He entered the navy on July 13, 1942. A member of Clairwoods Lodge No. 40 SDZ, he was an employee at the National Screw & Mfg. Co., before his call to the service.

### MEETING TUESDAY

A special meeting of the SN-PJ Recreation Farm board will be held this coming Tuesday at the SND, St. Clair Avenue, at 7:30 p. m. Representatives are requested to attend, as elections for a new president will take place.



## BEROS STUDIO

6116 St. Clair Ave. Tel. EN. 0670

Closed Sundays during Summer

## ENAKOPRAVNOST

6231 St. Clair Avenue  
HENDERSON 5311-5312

## ENGLISH SECTION

FOR VICTORY—Buy  
U. S. War Bonds & Stamps

AUGUST 19, 1944

## Cleveland Slovenes Wounded in Action

Wounded in France on July 20th, was Sergeant Joseph J. Brodnik, husband of Molly Brodnik, 1198 E. 177 Street. Sgt. Brodnik is a graduate of East Tech High School, and entered the army in June, 1941.

Slightly wounded in France on July 7th, was Pfc. James Bogatay, son of Mr. and Mrs. Jack Bogatay, 5337 St. Clair Ave. Pfc. Bogatay, is 22 years of age, and left for the army on March 13, 1941. He has been serving overseas since April with the infantry.

## Missing in Action

Missing in France since July 19th, is Lieut. Ivan J. Miklich, whose wife Norma resides at 272 Fenkel Rd., Chagrin Falls, Ohio.

The 29-year-old infantryman is the son of Mr. and Mrs. Frank Miklich, of 18509 Shawnee Avenue, and left for the service in September of 1940.

He was a student at Collinwood High School, and a graduate of State High School.

## Practice Safety First In Your Home

The National Safety Council states that more people are injured and killed on the home front by carelessness in and around the home than for any other reason. This carelessness is costly for human lives are irreplaceable. It is up to each one of us to practise safety first around our homes. Little thoughtless acts such as leaving stairways cluttered up, loose stair treads, greasy spots on the kitchen floor, etc. are causes of home accidents. A little attention to such things means keeping someone from getting badly injured or killed outright. Make your home safe for your family.

We suggest you follow the safety rules listed below:

1. Check all your electrical cords and repair those that need it.
2. Keep staircases free of all obstacles.
3. Keep matches and sharp instruments out of the reach of youngsters.
4. Check your step-ladder to see if it needs reinforcement.
5. Light up dark corners and stairways so you can see where you are going.
6. Label plainly are medicine bottles so there won't be any errors as to what they contain.
7. Never leave soap laying on the floor and wipe up immediately all grease stains you may have spattered on the kitchen floor.
8. Keep inflammable liquids in a cool, dry spot.
9. Keep perishable foods in the refrigerator at all times when not in actual use.
10. Teach your children safety habits and set a good example by following them yourself.

Keeping in mind the above safety hints will make a safer home for you and your family.

### VACATIONING

Mrs. Frances Erzen, editor of the English Section of Nova Doba, sends greetings from Universal, Pa., where she is vacationing.



"The only way we can get home, Daisy, is for me to join the Army and for you to join the WACS!"

## Fall Festival of Grand Opera

Cleveland's appreciation of opera takes a new upward swing with the coming Fall Festival of Grand Opera when the Philadelphia La Scala Opera Company opens its first Cleveland engagement at the Public Auditorium October 4th.

Educated to expect the very finest operatic entertainment by reason of many past Metropolitan Opera seasons, Cleveland music devotees will be quick to accept the same high standards maintained by the Philadelphia La Scala Opera Company under the management of Francesco Pelosi.

The public sale of tickets begins in Taylor's Department Store on September 11th. Tickets are now available in the WJW Building at prices from \$1.00 to \$3.50, which permit a saving of one opera if purchased now.

### VISITING IN WASHINGTON

Mrs. Mary Peterka, 1121 E. 68th Street, and Mrs. Jennie Prijatelj, 411 Depot Avenue, Conneaut, Ohio, are visiting Mr. and Mrs. Vinko Suglic in Washington, D. C. They will also stop at Camp Lee, Va., to visit Cpl. John Peterka, son of Mrs. Peterka.

### WEDDING BELLS

Mr. and Mrs. Bernard Martic, 6614 St. Clair Avenue announce the marriage of their daughter Esther Marie, to Mr. James H. Zippel, which will take place next Saturday, Aug. 26th, ten o'clock a. m., at St. Vitus Church. Friends are invited to attend the ceremony.

## BABY'S day

By Lillian B. Storms

Pure milk is the most important single food for infants, but the milk diet must be reinforced intelligently after the first few weeks if bones, teeth and muscles are to get the food essentials they need to bring about healthy development. Good nutrition is the best available aid for protecting growth and health.

Fruit juices, strained vegetables and fruit, hard bread crusts or zwieback are all included as supplementary feeding by the time baby has reached 5 or 6 months of age. "These foods supply mineral salts, vitamins and other nutritional essentials that are lacking in adequate amounts, even in whole milk. They are often unsuitable for baby in the form in which they are usually served to adults. He needs the food—but his digestive system is not sufficiently developed to take care of lumps and coarse fibers. Improperly prepared food will upset him, or at best do him very little good, because he cannot assimilate it.

Cereals provide one answer to this problem. Strained oatmeal or cereal food cannot possibly upset his digestive system. They're easy to serve, and some have Iron and Vitamins of the "B" Complex as an added protection to baby's health and growth. If you would like to get additional helpful information on feeding baby, as one of our readers you may obtain a free booklet by simply dropping a post card to "Foods for Baby," Fremont, Michigan, and saying, "Send me the baby booklet, without charge."

## International Thrill Circus

The International Thrill Circus, the only circus that will be offered here this summer, will be held at the spacious Stadium for four days starting Thursday night, August 31, ending with the evening performance on Sunday, September 3.

Over 1000 performers, including lions, tigers, elephants, leopards, horses and other animal acts, go to make up the combined regular circus and thrill-producing show. The thrill portion of the extravaganza offers breath-taking entertainment that cannot be staged inside a tent due to the fact that the majority of the acts are staged over 150 feet high.

While matinee performances are scheduled for Saturday and Sunday, tickets are not available for the Saturday matinee since the entire show has been sold out to Thompson Products Corporation and Thompson Aircraft Corporation. Over 600,000 are expected to attend this performance.

The show, produced by Tom Packs, veteran St. Louis circus man, is being staged under the auspices of Robert Brickman, local promoter.

Tickets for the event, priced at 60c, \$1.20 and \$1.80, tax paid, are available at the Music Hall box-office of the Public Hall, E. 6th & St. Clair Ave., where mail-orders are being filled. Children accompanied by adults, are charged only half-price in reserved sections.

## Obituaries

**Bruss, Frances**—Age 56 years. Residence at 6210 Superior. Survived by husband, two sons, and two daughters.

**Radesic, Rudolph**—11022 Greenwich Ave. Age, 46 years. Survived by wife.

**Svete, Martin**—Residence at 1062 Addison Rd. Age, 80 years. Three sons and one daughter survive.

**Uca, Steve**—1973 E. 79 St. Age, 45 years. Survived by son.

### ON RADIO

The Junior Singing Chorus, under the direction of Doris Pike, will appear on Burt's Radio Show tomorrow, Aug. 20th.

### IN HOSPITAL

Stanley Dolenc, 19870 Ormiston Avenue is recuperating at Mt. Sinai Hospital, after a recent operation.

### IN HOSPITAL

Miss Lillian Polz, daughter of Mr. and Mrs. John Polz, 660 East 152 Street, underwent an appendicitis operation at Glenville Hospital, this past Monday. Friends may visit her.

### VACATIONING

Mrs. Julia Kamber, 1234 East 71st Street, left for New York, to visit her son Ensign Frank, who is stationed in Rhode Island with the navy for the past three years.

### Nedic Sends More Workers to Reich

WASHINGTON—The Nazi paper "Donauzeitung," on July 4, in an article reported to the OWI, revealed that "the fifth group of young Serb peasants left for work in Thuringia," after they were given an official send-off in Belgrade attended by the Chief of Propaganda in Nedic's puppet Serbia.

—Office of War Information

## Telenews Theatre

Cleveland is well represented on the screen and in the lounge of the Telenews Theatre this week.

Most pictures of the Cleveland Diesel Plant picnic that was held at Euclid Beach last Sunday will be shown on the new program. Employees of the Diesel Plant are shown in the films with their families, enjoying a day of relaxation together.

In the Lounge of the Telenews Theatre the Industrial Rayon Corporation show how essential their products are and how they are used on all of the war fronts. Actual operation and products they manufacture are shown in the exhibit. Plans are being set to have a giant B-29 tire on display. Industrial Rayon makes the cord that is used in these tires. Other rayon products are also in the display.

New films from France show the break through in the new sweep toward Paris. These films show hand-to-hand combat and the mechanized might that has sent the Nazi war machine reeling.

From the Pacific, latest films show the Marine and Infantry Forces mopping up at Guam. And the first pictures of the President's arrival for the sensational Pearl Harbor conference and scenes of the War Council itself.

## Congratulations, Cleveland!

The citizens of Cleveland are to be congratulated for the splendid traffic safety record they have just made. Not one person was killed in Cleveland's traffic during the entire month of July.

The establishment of such a mark as this indicates that Cleveland's citizens are conscious of the need for carefulness while using the streets. The police department recognizes the fact that the full co-operation of Clevelanders made such a feat possible. The credit for being safe belongs to all our people. This credit certainly does belong to the people despite inferences that the reduction in traffic fatalities was only brought about by fortunate combination of circumstances. We know that accidents are not due to unfortunate occurrences over which we have no control but they are due to acts of carelessness and thoughtlessness on the part of the persons involved. Traffic accidents may therefore be prevented and eliminated if we are determined to eliminate them. We can and do control the number of traffic accidents that occur in Cleveland. When we are careful, accidents are lowered and when we are careless, accidents are increased.

Despite the overall reduction in traffic fatalities, there is one group that still contributes a disproportionate share of fatal accidents. This is the group of people over the age of fifty years. Two out of three pedestrians killed in traffic are in this class. The person over fifty must be extra vigilant when using the streets.

—Cleveland Police Dept.

### ENGAGED

The engagement of Miss Vida Nachtigal, 8813 Empire Ave., to John Tomazic, son of Mr. and Mrs. John Tomazic, 9618 Reno Ave., was announced recently.

## PRISONERS OF WAR TO BE GUESTS AT SDD

Eight Slovene boys, who are among the Italian prisoners of War in La Carne, Ohio, will be guests at the Slovene Workmen's Home, Waterloo Rd., next Sunday, August 27th. A dinner will be served, with a program of entertainment following.

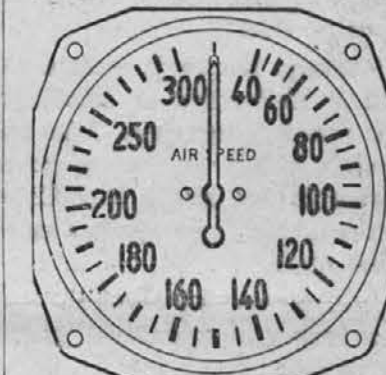
A meeting will be held this evening at 8:30 at the Slov. Workmen's Home. Members of Branch No. 48 SANS, and the committee which was organized to aid Slovene War Prisoners, are requested to be present at this important meeting to make preparations for the coming event.

### VISITORS

Mr. and Mrs. Jerry Haffner of Samsula, Florida are visiting Mrs. Haffner's sister, Mrs. Vinko Starm of 18703 Waterloo Rd. Mr. and Mrs. Haffner are former Clevelanders.



One of the instruments which plays an important part in air flight is the air speed indicator, which tells the airplane's speed in flight in relation to the air through which it is flying. Ground speed, however, is the speed of the airplane in relation to the ground, and is not indicated by this instrument, but can be computed from the readings. In still air, air speed equals ground speed. In a head wind, the ground speed is less than air speed, and with a tail wind the ground speed is greater than air speed. By adding or subtracting the velocity of the wind, the ground speed is determined.



There are maximum and minimum air speeds between which an airplane can be safely operated. If a pilot permits his plane to go below the minimum indicated air speed or stalling speed, the plane tends to become unmanageable. Diving the airplane beyond the rated maximum speed takes it beyond the safe limits from a construction viewpoint.

In addition to its use as a safety instrument, the airspeed indicator aids in navigation. It is also possible for the pilot to tell from any indicated change in speed if the plane is in level flight during poor flying weather.

## VISIT NEW TINO MODIC'S CAFE

6030 St. Clair Ave.

EN. 9691

You Are Always Welcome

## BUKOVNIK'S

Photographic Studio

722 EAST 185th ST.

Kenmore 1166



## BECAUSE OF REZTOR Gas Heating

The comfort, cleanliness and convenience of gas heating is available to you in Reznor Automatic Forced Air Heaters. Entirely self-contained units, they are economical to install and operate.

Make your application for a

Gas Heater now — at

## NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE

6104 St. Clair Ave.



# ČRNA ŽENA

Zgodovinska povest  
Priredil Javoran

(Nadaljevanje)

"Za ta posel bodo najboljši Gorjanci", je pripomnil Globokar, "ti že najbolje poznajo smodnik in vedo, kako je treba z njim ravnati."

"Zakaj pa poznajo ravno Gorjanci najboljše?" je nezaupno in radovedno vprašal možek.

"Veš, Stefan," mu je odgovoril Globokar, "Gorjancev je največ v 'črni kosi' in tam so se naučili tudi, kako je treba uporabljati smodnik."

"Torej dobro", je nadaljeval Štefulček, "Mohorko preskrbi, da pridejo gorjanski lovci na Špik pred votlino; tam bodo tudi sami najbolj na varnem, zakaj Gorjance imajo graščinski zelo v želodcu."

"In pa tudi ženske in otroci se potem ne bodo imeli ničesar bati, ker jih bodo stražili tako krepki bojevnik", je pripomnil Pušavec.

Medtem jih je pa naenkrat prekinil v govoru Grahek, rekoč:

"Jaz vam pa povem in zatrdim, da ženske nikakor ne bodo hotele iti v votlino k 'slepemu Bogu'. Nekaj dni sem namreč zopet straši Špikov duh — 'črna žena'."

"Kaj? Kaj praviš? Črna žena?" ga je burno prekinil Kroparski možek; "ali je res? Kdo pa jo je videl?"

"Nekega hlapca je srečala na poti v Radovljico in sinoči je šla mimo Bregarjeve hiše na Brdih. Anželj in dva njegova spremljevalca so jo zapodili s sekuro v roki", je odločno zatrjeval Grahek.

"Ali je vse to resnica?" je ves razburjen vpraševal nadalje možek.

"Anželj sam je pripovedoval danes zjutraj, kako jo je srečal," je odgovoril Grahek; "sam bi bil rad zasledoval čudno postavo in jo vprašal o izgubljenem Bregarju, toda njegova žena ga je siloma tirala nazaj, boječ se, da se mu ne bi primerilo kaj hudega, kakor se je zgodilo Bregarju, ki jo je tudi zasledoval; Zalka, Anželjeva sestra je menda bridko jokala."

"Če je vse to res," je nadaljeval Štefulček s švigajočimi očmi in tresočim glasom, "potem je Zalka v največji nevarnosti — v smrtni nevarnosti. Prosim vaju, Grahek in Pušavec, hitita, tecita hitro na Brdo in varujta Zalko in otroka. Zaklenita vrata, zatvorita okna in pazita varno. Če bo sila, tudi udarita!"

Vsem navzočim so se Štefulčkove besede zdele čudne. Nikdar še niso videli možka tako razburjenega in tako prestrašenega. Vsi so videli na njem nekaj posebnega in zato so ga vsi kar križema vprašali: "Stefan, kaj pa je s 'črno ženo'?" — "Ali poznate 'črno ženo'?" — "Ali veš mar kaj gotovega o njej?" — "Saj je le duh, kaj ne?"

"Ne, ni duh, ampak zvita, zlobna ženska!" je kričal možek in tako še povečal vrišč in krik, "sam sem jo videl, dobro jo poznam!"

"Kaj se je pa zgodilo takrat z Bregarjem?" ga je radovedno vprašal Globokar.

"Nikdar ne vprašujte nadalje!" je razburjeno kričal možek. "Pojdite, tecite, vsako od-

lašanje bo povečalo nevarnost. Prosim vas, varujte, čuvajte Zalko in njeno dete — niti trenotek ju ne smete izpustiti izpred oči — ne danes, ne jutri in ne pojutrišnjem in ne pozneje! . . . In votlino pri 'slepem Bogu' prosim vas, preiščite natančno do zadnjega kotička, preden bodele peljali vanjo ženske in otroke . . . Gorjanci naj neprestano stojte na straži in naj primejo 'črno ženo', če se jim bo prikazala."

Grahek in Pušavec sta ubogala možka in takoj odšla; drugi so pa tembolj obsipali možka z novimi vprašanji. Ta je pa kakor zamaknjen strmel predse in včasih ni nič odgovoril, včasih pa prav zmedeno. Čez nekaj časa je vstal, naložil na rame svoj krošnjo in rekel s svojim navadnim, vendar odločnim glasom:

"Jutri torej, peljete žene in otroke v votlino k 'slepemu Bogu' in Gorjanci naj prevzamejo stražo . . . Jaz pa moram oditi, imam še mnogo posla na drugih krajih; moja kupčija gre slabo . . . Pomnite dobro, bojevnik naj pazi na povelje; pojutrišnjem morajo biti zbrani polnoštevilno tu doli ob Savi. — Tu imate denar, da se bodo mogli preživeti!"

Pri teh besedah je segel možek v žep v telovniku in vrgel polno pest srebrnikov na mizo.

"Pazite dobro na moje besede", je še v slovo pripomnil možek; "razumete jih dobro, zato se ravnajte strogo po navedilih; pismenih zapovedi ne bo več. — Bog vas obvaruj!"

Pri zadnjih besedah so mu vsi navzoči prikimali, češ, da ga razumejo; možek je pa bliskoma švignil skozi vrata in izginil v temi.

Na zemljo je legal večerni mrak pustne nedelje. Naenkrat so zažareli na vseh bližnjih gričih in gorah veliki kresovi in pošiljali svoj ognjeni soj daleč po okolici. Videlo se je, kakor da bi bil ves blejski kot v ognju.

(Dalje prihodnjic)

Podprimo borbo Amerike za demokracijo in svobodo sveta z nakupom vojnih bondov in vojno-varčevalnih znamk!

## Soldiers Protect Trolley Riders



PHILADELPHIA — Soundphoto — Soldiers under command of Maj. Gen. Philip Hayes of the 3rd Service Command took over the operations of the Philadelphia Transit company, moving some 5000 troops into the city during the recent strike. Photo shows a soldier helping a woman passenger aboard bus at terminal as military policeman stands guard. Soldiers were placed on all buses, trolley-cars and trains of the company.

## Nazi U-Boat Skipper Captured



WASHINGTON, D. C. — Soundphoto — His submarine sunk by a Coast Guard manned Destroyer escort, a young German U-Boat skipper, center without hat, talks to American Naval Officer. Only 26 years old, the U-Boat skipper claimed to have lived in California nine years.

Marta Ostenso

## STRASTNI BEG

(Nadaljevanje)

Počasi sta stopala vkreber in ko sta dospela na vrh, sta se ozrla v nižavo, ki jo je čez in čez pokrivala jutrna svetloba kakor blede odeja. Tišta prevolica je bila največja vzpetina v Oelandu. Odtod sta imela razgled preko barja do Sandbovih pašnikov in naprej do senožeti Kaleba Gara. Razločila sta celo južni obronek slemena, koder je čisto hodil Kaleb s svetilko v roki. Oba grebena sta bila morebiti nekaj strmo obrežje kakega jezera. Lindi je bilo nenavadno lahko pri srcu, ko je stala v čistem jutru na gričku in gledala jasni svet pod seboj.

"Človek skoraj ne more verjeti, da bi počenjali ljudje take malopridnosti, če vidi pred seboj svet, kakršen že tukajle," je dejala.

Nato sta odrinila s slemena in se napolila po severni cesti mimo Eriksonovih proti kmetiji Joela Brunda ter se pomenkovala spotoma, ali bi jima mogoče Kaleb Gare res nakopati na glavo kako nesrečo. Mark bi bil najrajši malce ponagajal Lindi zaradi njenega strahu pred Kalebom, katerega je sumničala, da je prežal nanju

(Dalje prihodnjic)

## SPECIAL PREPROGE, IZ LINOLEJA

7 1/2 x 9 KRASNI VZORCI \$2.95 samo

## STENSKI PAPIR

Tu boste dobili okrog 25000 rol OSTANKOV in SOBNIH ZALOG v najnovejših vzorcih. Dobro blago.

Cene so znižane do skrajnosti!

## Srečali boste stare prijatelje!

## BARVE

Za znotraj in zunaj. Varniški, Texolite, Tonex, Kem-Tone — Vse nove vrste barve, ki tako lepo pokrijejo stenski papir.

Merit hišna barva 100% Lead in Zinc.....gal. 3.25	Multičote Enamel Gloss traja za dolgo časa.....gal. 3.05
---	--

## Dobili bomo nove prijatelje!

## LINOLEJ & PREPROGE

Velika zaloga dobre kakovosti in zelo finih vzorcev

45c in 39c kvadr. jd. Posebnost 9x12 \$4.25

Majhne preproge, 15x27 inčev 15c; 2 za 25c

## The U. S. Wallpaper & Paint Co.

6000 Euclid Mi dovažamo HEnderson 6944

## Mali oglasi

### HIŠE IN FARMA NAPRODAJ

Hiša s 6 sobami; 3 garaže; na 1266 E. 112 St. pri Superior Ave.

Hiša je prazna in se lahko takoj selite. Na ogled bo odprta v nedeljo po 10. uri zjutraj.

Hiša za 3 družine na E. 140 St. in Lakeshore Blvd. Hitremo kupcu se proda po prav nizki ceni.

Farma na prodaj, 18 milj od E. 67 St. in St. Clair Ave., na Chardon Rd. Nova hiša, vse zasejano z drevesi. Klet pod vso hišo, fornec in vse v najboljšem stanju. Primeren prostor za piknike in druge zabave.

Natančneje poizveste pri **Andy Barber**

6704 St. Clair Ave. EN. 2628

### Popravimo vsakovrstne pralne stroje. Delo jamčeno

Pridemo iskati in pripeljemo nazaj **M. K. & S. CO.** 7054 Broadway — Df. 0661 W. SKOCZEN, lastnik

### Za cementna dela

kot pločnike in driveways pokličite

**JOHN ZUPANCIC** 18220 Marcella Rd. Tel. KE 4993

### Good Time Cafe

E. 95th & ST. CLAIR AVE. Barbecue Ribs — Steaks — Chops — Dinners — Fish Frys **GODBA — LIKER — PIVO — VINO** Odprto do 3.30 zj.; zaprto ob nedeljah

### Popravila na pralnih strojih vse vrste. Popravimo in vrnemo v 4 dne. Delo jamčeno.

**O'DONNELL, 6206 Denison** AT. 1958 — Ob večerih WO. 1398

### Farmers Poultry Mkt.

Vogal Superior in E. 43 St. Kokoši, race, goske, purmani in jajca. Prodajamo na delo za ohcete in priredbe

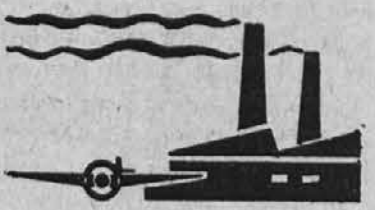
### ON GUARD...

AGAINST INFLATION!

We're determined to keep prices down. Our Ceiling Prices are shown where you can easily see them.



### WHERE THE FUEL GOES



A PLANT manufacturing air-planes in New England burns 800,000 gallons of fuel oil a month.

## Za delavce

### STROJNI OPERATORJI MOŠKE IN ŽENSKE

za

TURRET LATHE

ENGINE LATHE

RADIAL DRILL

RAZPEČEVALNI ODDELEK HIDRALIČNO RAVNANJE INSPEKTORJE IN STROJNE POMOČNIKE

Moderna tovarna, ki vrši nujno vojno delo

52-58 ur tedensko

Podnevi ali ponoči

Plača od ure — bonus za nočno delo

**CLEVELAND WORM & GEAR CO.**

3249 E. 80 St. MI. 4560

## Za delavce Za delavce

### THE TELEPHONE CO. POTREBUJE ŽENSKE ZA OSKRBNICE

za poslopja v downtownu Polni čas šest večerov v tednu od 5.10 pop. do 1.40 zj.

Najboljša plača od ure v mestu — Stalno delo

Zahteva se izkaz državljanstva — Zglasite se

**Employment Office, 700 Prospect Ave., soba 901**

od 8. zj. do 5. pop. dnevno razven ob nedeljah

### The Ohio Bell Telephone Co.

## Pospešite dan zmage!

Izvrstna prilika za delo pri 100% izdelovanju kritičnih vojnih predmetov.

## Potrebuje se moške

Shear operatorje in pomočniki, punch press operatorje in pomočnike, line inspektorje, packerje in nakladalce ter metal stamping inspektorje.

## Geometric Stamping Co.

VOJNA TOVARNA

1111 E. 200 ST.

IV. 3800

## Mali oglasi

### OSKRBNICE

Stalno delo podnevi ali ponoči v poslopju z uradi. Plača od ure poleg over time. Zglasite se po 2. uri v sobi 744, Union Commerce Bldg., vogal E. 9th & Euclid.

### Poslovodja

za trgovino na Waterloo Bldg. išče Slov. zad. zveza. Mora biti več mesar. Dobra plača. Za podrobnosti se je zglasiti pri Louis Izancu, 667 E. 152 St.

### MOŠKE IN ŽENSKE

se potrebuje za

### splošna tovarniška dela

6 dni v tednu

48 ur dela na teden

Plača za ZACETEK

Moški 77 1/2c na uro

Ženske 62 1/2c na uro

Morate imeti izkazilo državljanstva.

Nobene starostne omejitve. Če ste fizično sposobni za delo, ga imamo za vas.

Zglasite se na **EMPLOYMENT OFFICE** 1256 W. 74 St.

### National Carbon Co., Inc.

### Dekleta in žene

**Punch Press operatorice** blankers in formers Dobra plača od ure in over time 100% vojno delo

Sigurna poveljna bodočnost 60 let stari kompaniji

### Bishop & Babcock Mfg. Co.

1285 E. 49 St. (od St. Clair)

### Ženska za snaženje

Dnevno delo

Stalno delo

Tedenska plača

Zglasite se na 5. nadstropju **EMPLOYMENT OFFICE**

### Wm. Taylor Son & Co. OSKRBNIKI

Stalno delo podnevi ali ponoči v poslopju z uradi. Plača od ure poleg over time. Zglasite se po 2. uri v sobi 744, Union Commerce Bldg., vogal E. 9th & Euclid.

**SVETEK FUNERAL HOME**  
**AUGUST F. SVETEK**  
Pogrebni zavod  
478 East 152nd St. Tel. IVanhoe 2016  
Bolniški avto na razpolago